

Arkiv: <arkivID><jplID> FA-A10
JournalpostID:
Sakshandsamar:
Dato: 22.05.2023

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
034/23	Utval for oppvekst, kunnskap og kultur	06.06.2023
060/23	Alver formannskap	08.06.2023
	Alver kommunestyre	

Utviding av tal teljetidspunkt barnehage

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Alver kommune innfører tre teljetidspunkt for barnehage frå og med januar 2024. Teljetidspunkta vert sett til 01.03, 01.09 og 15.12.

Administrasjonen set i verk arbeidet med å lage retningsline for berekning av tilskot til dei private barnehagane samt justere retningsline for gjennomføring av opptak til barnehage. Saksbehandlingsreglar for etablering av forskrift skal følgjast i dette arbeidet.

Utval for oppvekst, kunnskap og kultur 06.06.2023:

Handsaming:

Kristin Moe-tenesteleiar Oppvekst svara på spørsmål i saka.

Kommunedirektøren sitt framlegg vart vedteke med 5 røyster (Leila Bjørge-Sp, Anna Nordlund-SV, Marit Gro Berge-SV, Jostein Borlaug-Ap, May Britt Vågenes Gjerde-Sp) mot (Yngve Walaker-Frp, Christiel Villanger Håland-H, Sølvi Vatnøy-Krf)

OKK- 034/23 Vedtak:

Uttale i OKK - 06.06.2023:

Alver kommune innfører tre teljetidspunkt for barnehage frå og med januar 2024. Teljetidspunkta vert sett til 01.03, 01.09 og 15.12.

Administrasjonen set i verk arbeidet med å lage retningsline for berekning av tilskot til dei private barnehagane samt justere retningsline for gjennomføring av opptak til barnehage. Saksbehandlingsreglar for etablering av forskrift skal følgjast i dette arbeidet.

Alver formannskap 08.06.2023:

Handsaming:

Framlegg frå S.Lavik-KRF:

Alver kommune opprettheld ett teljetidspunkt for barnehagane. Dei kommunale og dei private barnehagane må telja barn på samme tidspunkt for å gje eit likeverdig grunnlag for tilskotsberekning.

Dei kommunale barnehagane må praktisera løpande opptak, i tråd med praksis hjå dei private. Framlegget vart vedteke med 6 røyster, mot 5 røyster (J.Hellestveit-SP, N.Bognøy-AP, S.Sekkingstad-SP, T.Helland-SP og Ø.Oddekalv-AP)
Kommunedirektøren sitt framlegg fekk 5 røyster og fall, mot 6 røyster.

FO- 060/23 Vedtak:

Alver kommune opprettheld ett teljetidspunkt for barnehagane. Dei kommunale og dei private barnehagane må telja barn på samme tidspunkt for å gje eit likeverdig grunnlag for tilskotsberekning. Dei kommunale barnehagane må praktisera løpande opptak, i tråd med praksis hjå dei private.

Politisk handsaming

Saka skal til uttale i utval for oppvekst, kunnskap og kultur
Saka skal til innstilling i formannskapet
Saka skal avgjerast i kommunestyret

Saka gjeld

Saka er ei oppfølging av vedtak i formannskapet 09.02.23, som byggjer på vedtak i kommunestyret 15.12.22, gjeldande sak 182/22 Økonomiplan 2023-2026.

Vedtaket omhandlar fleire verbalpunkt, mellom anna eit punkt om teljetidspunkt barnehage. I verbalpunktet nr. 22 Tenesteyting barnehagar og barnehagestrukturplan står det:

«Det opplysast frå administrasjonen at det er pr. i dag 600 ledige barnehageplassar i Alver. Dette har ført til at Folkepartiet har revurdert antall teljetidspunkt og en ny barnehagestrukturplan. Vi ønskjer at det vert innført tre teljetidspunkt pr. år. Dette vil ha innverknad på kommunen sin økonomi. Folkepartiet trur også at dette vil gjøre det enklere for foreldre og barnehage å ta inn nye barn inne i ett barnehage år. Dette ses på som nødvendig ihht. kommunen sin økonomiske situasjon».

Med verbalpunktet forstår administrasjonen at kommunestyret har vedtatt ein intensjon om å innføre tre teljetidspunkt for barnehagane i kommunen, og framlegg til vedtak som vart lagt fram frå kommunedirektøren si side byggjer på denne forståinga.

I sak 003/23 fatta formannskapet følgjande vedtak:

«Formannskapet sender saka på fire veker høyring til barnehagane i Alver kommune, og ber om å få saka attende etter saka har vore på høyring.»

Saksopplysningar

Bakgrunn:

Fleire kommunar har innført fleire teljetidspunkt i året.

Etter Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, § 12 Rapportering av barn i private barnehager kan kommunen: «i lokale retningslinjer bestemme at de private barnehagene skal rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid ved flere tidspunkter i tilskuddsåret, og hva som skal til for at tilskuddet endres i løpet av året. De lokale retningslinjene skal fastsettes før tilskuddsåret begynner.»

Sakshistorikk

Temaet har tidlegare vore handsama politisk i 2021, og i sak 080/21 fremja kommunedirektøren å innføre følgjande tre teljetidspunkt i året; 15. februar, 15. august og 15.desember.

Kommunestyret fatta den gong vedtak om å halde på eitt teljetidspunkt i kommunale og private barnehagar, og at det skulle vere 15.12, som er den obligatoriske teljedatoen i samband med BASIL-rapporteringa.

Saka har no vore på høyring til barnehagane, og det kom inn uttale frå:

Samarbeidsutvalet ved Austebygd skule og Austebygd barnehage
PBL Alver lokallag (som representerer dei fleste private barnehagane i kommunen)
Leiketun barnehage
Leirdalen barnehage
Utdanningsforbundet Alver

Knarvik barnehage og PBL Alver lokallag gav uttale då saka var til handsaming i februar, og desse er også lagt ved saka no.

Behov

Vurderingsgrunnlag

Dei største endringane i forhold til tal barn i barnehagane i Alver kommune er knytt til nytt barnehageår. Dei eldste barna i barnehagen byrjar på skulen og nye barn tar til i barnehagen. Barna har rett til barnehageplass frå fylte 1 år 1. september, 1. oktober og 1. november, og kommunen har krav på seg om å tilby barnehageplass i samsvar med denne retten. I praksis betyr det at barn etter søknad, har rett til barnehageplass frå fylte 1 år frå august av og ut over hausten, uavhengig av tal teljetidspunkt.

Med fleire teljetidspunkt i året, vil dei private barnehagane få justert driftstilskot for barn som blir tatt opp i løpet av barnehageåret.

Alver kommune har teljetidspunkt den 15.12. Dette i samsvar med bestemmingar i Forskrift om tildeling av tilskudd til private barnehager, § 12. Rapportering av barn i private barnehager:

«Eier av private barnehager skal hvert år rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid i barnehagen per 15. desember. Kommunen skal bruke de private barnehagenes rapportering fra året før tilskuddsåret i utregningen av tilskuddet til de private barnehagene.

Kommunen kan i lokale retningslinjer bestemme at de private barnehagene skal rapportere om antall barn, barnas alder og oppholdstid ved flere tidspunkter i tilskuddsåret, og hva som skal til for at tilskuddet skal endres i løpet av året. De lokale retningslinjene skal fastsettes før tilskuddsåret begynner».

Partar

Saka er relevant for føresette, private barnehagar og kommunen.

Private barnehagar representert ved eigar vil ha interesse i berekningsgrunnlaget for tildeling av tilskot til drift av barnehagen, og er difor definert som part i saka.

Kommunen er å rekne som part i saka, då det er drifta i dei kommunale barnehagane som dannar grunnlag for tilskot til dei private barnehagane samt at tal teljetidspunkt får konsekvens for kommunen sine overføringar til private barnehagar.

Saka er også relevant for brukarar av barnehagane i kommunen, som vil ha interesse av eit så godt og fleksibelt barnehagetilbod som mogleg. Tildeling av barnehageplass i løpet av året, i samsvar med familien sitt behov for plass i barnehage, vil vere eit døme på dette. Eit anna døme kan vere å få tilbod om barnehageplass i nærleiken av heimen, eller i samsvar med søknad, for å unngå at familien opplever utfordringar i høve til logistikk mellom heim – barnehage – jobb.

Innspel som er sendt inn i samband med høyringa og vurdering av desse:

Samarbeidsutvalet ved Austebygd skule og Austebygd barnehage melder at dei støttar framlegget om å etablere ein praksis med tre teljetidspunkt. Dei grunnngjv dette ut frå familiar som har trong for barnehageplass og at kommunen gjennom året betalar for rett tal barn i barnehagane. SU meiner også at dei barna som har lovfesta rett til barnehageplass (ut november månad) bør vere med i teljinga i september.

Vurdering av uttalen: Momenta er i stor grad i samsvar med framlegg og vurdering frå administrasjonen si side. Innspelet om at å rekne med barn som blir tatt opp i perioden 2.9-30.11 til teljetidspunktet i september, kan vurderast i samband med eventuell utarbeiding av lokal retningsline for tilskot til private barnehagar i

kommunen.

Leiketun barnehage har strukturert sine innespel etter hovudpunkta teljetidspunkt, ledige barnehageplassar, økonomiske konsekvensar for drifta av barnehagen, konsekvensar for personalet, konsekvensar for barn med rett til barnehageplass og lik behandling av alle barnehagebarn i Alver.

Teljetidspunkt: Barnehagen viser i sin uttale til at dei private barnehagane gjennomfører kontinuerlege opptak gjennom året, og at fleire teljetidspunkt ikkje vil medverke til å auke opptaket i dei private barnehagane. Tre teljetidspunkt vil medføre eit meirarbeid for barnehagen og det kan gjere barnehagedrifta usikker, då dei kan få endringar i driftstilskotet tre gonger.

Ledige barnehageplassar: Leiketun barnehage viser til at det er feil i tal ledige plassar i barnehagen som vart presentert for politisk. Verbalpunktet frå 15.12.22 kan få uheldige konsekvensar for utkantene i kommunen, då det er der det er færrest barn. Barnehagen spør om det er dette politikarane i Alver vil oppnå.

Økonomiske konsekvensar for drifta av barnehagen: Fleire teljetidspunkt vil gjere det svært vanskeleg å planleggje drifta i barnehagen. Barnehagen har dei siste åra ikkje hatt stort handlingsrom, og det er viktig å kunne ha mest mogleg stabilt økonomisk grunnlag.

Konsekvensar for personalet: Barnehagen ønskjer stabil arbeidskraft til det beste for barna. Dei ser for seg at fleire ulike tildelingar i løpet av året kan føre til at tilsette må bli permittert i periodar. Utviding av personalgruppa i periodar vert i praksis vanskeleg. Barnehagen uttrykkjer uro for å miste dyktige tilsette.

Konsekvensar for barn med rett til barnehageplass: Dersom barn med rett på barnehageplass søker om plass mellom teljetidspunkta, kan det det føre til at barnehagen ikkje kan tilby slik plass, ettersom dei ikkje har økonomi til å tilsetje ekstra personale. Barnehagen viser i uttalen til Bergen kommune, som gjev driftstilskot til desse barna utanom teljetidspunkta også.

Lik behandling av alle barnehagebarn i Alver: Leiketun barnehage uttrykkjer at eventuell innføring av fleire teljetidspunkt må få lik konsekvens for både kommunale og private barnehagar i kommunen. Dei visert til at kommunen har stordriftsfordeler i høve til rekneskap og revisjon, innkjøp m.m.

Leiketun barnehage avsluttar sin uttale med at dei ikkje ønskjer tre teljetidspunkt for barnehagane i kommunen. Dette for at barnehagen skal ha eit oversiktleg og føreseieleg driftsgrunnlag. Det er også viktig for å ha eit godt, stabilt og kompetent personale, noko som er til barna sitt beste.

Vurdering av uttalen:

Fleire teljetidspunkt kan bidra til at dei kommunale barnehagane tar opp fleire barn i løpet av barnehageåret, og slik bidra til at kommunen tilbyr eit meir likeverdig tilbod.

Erfaringsvis er det færre barn som sluttar i barnehagen i løpet av året enn nye som startar opp, så fleire teljetidspunkt kan også vere til gunst i høve til tilskotet til barnehagane. Det blir opp til den einskilde barnehage å avgjere korleis barnehagen skal organsierast med omsyn til bemanning. Det vil til dømes vere mogleg å ha ein prosent av ei stilling på topp, som kan gå inn ved vikarbehov. Dette kan vere med på å sikre stabilitet og gode arbeidsvilkår for dei tilsette og kvalitet i tilbodet til barna.

Ved innføring av fleire teljetidspunkt får den einskilde barnehage kompensert opptak av nye barn på eit tidlegare tidspunkt, og med det eit økonomisk handlingsrom for å ta inn barn i løpet av barnehageåret.

Tal ledige plassar i barnehagane er presentert til politisk både med omsyn til godkjenning og pedagogisk kapasitet. Det er opp til dei private barnehagane å vurdere kor mange barn dei vil ta inn i barnehagen, innafor rammene for godkjenning.

Eit godt, stabilt og kompetent personale er viktig for kvaliteten i barnehagetilbodet.

Knarvik barnehage har kome med fire innspel til saka. Dei er strukturert etter følgjande oppsett:

Rett til barnehageplass: Barnehagen viser til at barn som fyller 1 år ut over hausten har lovfesta rett til barnehageplass, og at med teljedato 01.09 vil ikkje barnehagen få tilskot for barn som startar i barnehagen frå 02.09 og til 15.12. Tap av inntekter i fleire månader vil få store konsekvensar for drift.

Sikre kvalifisert bemanning: Barnehagen viser til at det er uheldig at det blir skapt usikkerheit rundt tilskot og inntekt. Konsekvensen av ein teljedato i september kan vere permittering av personale for kortare eller lengre periode. Barnehagen stiller spørsmål ved kva det vil ha å seie for å sikre eit kvalifisert pedagogisk personale, samt korleis kommunen vil løyse personalsituasjonen i forhold til tilsetjing og permittering gjennom barnehageåret.

Administrative kostnader: Barnehagen ber om at det blir utarbeida oversyn over auke i kostnader ved innføring av fleire teljedatoar.

Ledige barnehageplassar: Barnehagen viser til at administrasjonen har vist ei uheldig framstilling av tal ledige barnehageplassar i kommunen, og ber om at det faktiske talet blir presentert for politisk.

Vurdering av uttalen: Med eitt teljetidspunkt vil barnehagane få tilskot etter tal barn i barnehagen ved teljing. I dag er teljetidspunktet 15.12. Barn som får plass i barnehagen etter 15.12.23, er ikkje med i grunnlag for tilskot før neste teljing, 15.12.24. Ved fleire teljetidspunkt i året, kan barnehagane få tilskot for barn som startar i barnehagen på eit tidlegare tidspunkt enn ved berre eit teljetidspunkt. Innføring av fleire teljetidspunkt vil vere til gunst for dei private barnehagane som tar inn barn etter teljetidspunktet 15.12 og i løpet av barnehageåret.

Det kan vere aktuelt å dokumentere kva innføring av fleire teljetidspunkt har å seie for kapasitet og oppgåver i administrasjonen, men desse oppgåvene er meint å skulle løysast innafor eksisterande rammer.

I høve til oversyn ledig kapasitet barnehagane i kommunen, har administrasjonen presentert tal både ut frå godkjenning og pedagogisk kapasitet, og vist til at det er opp til den einskilde barnehage å avgjere kor mange barn dei vil ta inn innafor godkjenninga.

Leirdalen barnehage har i sin uttale lagt særleg vekt på distriktpolitikk, og at det er viktig å satse på distrikta. Dei uttrykkjer at eit teljetidspunkt vil vere med på å sikre stabilitet og føreseielege rammer for drifta. Barnehagen tar inn barn heile året sjølv med berre eit teljetidspunkt, då dei er forplikta til det og tenkjer kundeperspektiv.

Barnehagen spør i uttalen om kven som søker seg til arbeidsplassar der utryggleiken aukar i takt med tal teljetidspunkt, og seier vidare at med eit teljetidspunkt har barnehagen høve til å behalde kvalitet og kompetanse det aktuelle barnehageåret.

Leirdalen barnehage etterlyser tiltak i høve til infrastruktur og utbetring av vegstrekke til Rossland. Det vil vere konstruktivt med eit teljetidspunkt fordi behovet for fleire barnehagar vil auke i framtida. Det kan bli dyrt å byggje ned for så å byggje opp. Dei uttrykkjer at eit teljetidspunkt vil vere det beste for barna.

Vurdering av uttalen:

Fleire teljetidspunkt kan bidra til at dei kommunale barnehagane tar opp fleire barn i løpet av barnehageåret, og bidra til at kommunen tilbyr eit meir likeverdig tilbod.

Erfaringsvis er det færre barn som sluttar i barnehagen i løpet av året enn nye som startar opp, så fleire teljetidspunkt kan også vere til gunst i høve til tilskotet til barnehagane. Det blir opp til den einskilde barnehage å avgjere korleis barnehagen skal organsierast med omsyn til bemanning. Det vil til dømes vere mogleg å ha ein prosent av ei stilling på topp, som kan gå inn ved vikarbehov. Dette kan vere med på å sikre stabilitet og gode arbeidsvilkår for dei tilsette og kvalitet i tilbodet til barna.

Ved innføring av fleire teljetidspunkt får den einskilde barnehage kompensert opptak av nye barn på eit tidlegare tidspunkt, og med det eit økonomisk handlingsrom til å ta inn barn i løpet av barnehageåret.

Det å ta heile kommunen i bruk er ei viktig prioritering for Alver kommune, som er nedfelt i samfunnsplanen.

PBL Alver har strukturert sin uttale i høve til områda økonomi, organisering, kvalitet, opptak gjennom heile året, distriktsuvenleg, likebehandling og avsluttar med ei tilråding frå PBL Alver.

Økonomi: PBL Alver viser til at dei ikkje kjenner seg igjen i dei tal over ledige barnehageplassar som er presentert for politisk nivå, og seier at nokre barnehagar har venteliste etter første opptaksmøte i mars. Dei seier også at dei opplever at det er ei misforståing om at ledige plassar er ein kostnad for kommunen. Ut frå PBL Alver sine simuleringar av kva tre teljetidspunkt vil innebere økonomisk, trur dei at tilskota vil auke og med det bidra til auke i kommunen sine kostnader til barnehage.

Organisering: PBL Alver viser til at tre teljetidspunkt vil bety at bemanninga må oppskalerast eller nedskalerast tre gonger i året for å kunne drive økonomisk berekraftig, og presenterer punktvis korleis dei meiner dette vil gå ut over kvalitet og føreseielegheit for dei tilsette.

Kvalitet: PBL Alver meiner at innføring av tre teljetidspunkt vil føre til at foreldre blir mindre nøgd med barnehagetilbodet, grunna manglande høve til å investere i kompetanse og kvalitet, redusert kapasitet til leing, svekka tilvenningstid, auka sjukefråvær og fleire som sluttar i yrket.

Opptak gjennom heile året: PBL Alver viser til at dei private barnehagane tar inn barn i løpet av barnehageåret, og at dei ikkje kan sjå at innføring av fleire teljetidspunkt skal gje innbyggjarane betre fleksibilitet eller tilgjengelegheit enn slik det er i dag.

PBL Alver viser til at fleire teljetidspunkt kan føre til at barnehagane prioriterer opptak av yngre barn, og at det kan bli vanskelegare for eldre barn å få barnehageplass i løpet av året. PBL Alver trur også at mindre barnehagar kan vegre seg for å ta opp barn i løpet av året, då dette vil krevje kortsiktig oppskalering av tal tilsette. Ved eit teljetidspunkt meiner dei at alle barnehagar vil ha sikra ei jamn og stabil bemanning i det minste for eit år om gongen.

Distriktsuvenleg: PBL Alver viser til eigen undersøking og at innføring av tre teljetidspunkt vil svekke dei minste barnehagane med mindre tilgang på barn. Dette kan bety nedlegging av mindre barnehagar i distriktet og med det at mangfald, valfridom og høve til å ha barnehageplass i nærmiljøet vil forsvinne, og at dette går ut over både barn og føresette si oppleving av kvalitet.

Likebehandling: Dersom det blir innført tre teljetidspunkt i året, har PBL Alver forventning om at det same regimet blir innført i dei kommunale barnehagane. Dei viser til at dersom kommunen sine kostnader til barn i kommunale barnehagar skal danne grunnlaget, må det ut frå eit likebehandlingsprinsipp handsamast likt.

Anbefaling frå PBL Alver: Kommunen må rekne med redusert brukartilfredsheit ved innføring av tre teljetidspunkt. PBL Alver kan heller ikkje sjå at kommunen har noko økonomisk vinst av å innføre tre teljetidspunkt. Barnehagane må sikrast rammevilkår som gir føreseieleg driftsvilkår på minimum eit år fram. Dei private barnehagane tar ved ledig kapasitet inn barn gjennom heile året, og PBL Alver kan difor ikkje sjå kvifor tre teljetidspunkt skal bidra til å gje innbyggjarane betre fleksibilitet. PBL Alver rår til at kommunen held fram med eit årleg teljetidspunkt som i dag.

Vurdering av uttalen:

Administrasjonen har tidlegare presentert oversyn ledig kapasitet både etter godkjenning og pedagogisk kapasitet. Dei fleste barnehagane vil ut frå pedagogiske omsyn ikkje utnytte den totale kapasiteten til barnehagen, og dette er noko dei private barnehagane rår over sjølv. Ledig kapasitet i dei private barnehagane vil ikkje ha noko økonomisk konsekvens for kommunen.

Krav til bemanning i barnehagane er knytt til tal barn, og det vil vere dei same krava gjennom året uavhengig av tal teljetidspunkt. Skilnaden ved eit eller fleire teljetidspunkt vil vere at ein barnehage som tar inn eit ekstra

barn i løpet av barnehageåret får økonomiske ressursar til å bemanne opp i samsvar med krav til bemanning i løpet av til dømes våren, dersom kommunen har fleire teljetidspunkt. Ved eit teljetidspunkt, blir ikkje dette kompensert før ved årsslutt. Dei fleste justeringane av tal tilsette vil skje i samband med nytt barnehageår, slik at fleire teljetidspunkt skal i liten grad gå ut over tryggleiken til dei tilsette.

Fleire teljetidspunkt i året kan bidra til at dei kommunale barnehagane kan ta opp fleire barn i løpet av barnehageåret, og med det bidra til eit meir likeverdig barnehagetilbod i heile kommunen. I delar av kommunen kan dette også kunne slå positivt ut i høve til brukartilfredsheit.

Alver kommune praktiserer i dag at barnehagar som tar inn barn i løpet av året bemanner opp i samsvar med krav til bemanning. Det er difor dette slår så sterkt ut på tilskota til dei private to år seinare. Auka bemanning etter 15.12 er med i berekningsgrunnlaget for tilskot, utan at barnehagen sine kostnader er fordelt på riktig tal barn.

Utdanningsforbundet seier i sin uttale at dei ser både positive og negative konsekvensar ved innføring av fleire teljetidspunkt. Dei finn det positivt at barnehagar som tar inn barn i løpet av barnehageåret raskare får tilskot for desse barna ved fleire teljetidspunkt. Dei viser til at fleire teljetidspunkt kan skape ein uføreseieleg situasjon for dei tilsette.

Utdanningsforbundet seier dei støttar PBL sitt innspel om at barn som har lovfesta rett til barnehageplass fram til 30.11 bør bli med i teljinga pr. 1.9. Dette vil gjere det lettare for barnehagane å rekruttere, og det blir mindre behov for å bemanne opp og ned i løpet av barnehageåret.

Utdanningsforbundet viser til at dei private barnehagane i stor grad har tatt inn nye barn i løpet av barnehageåret, slik at å auke opp teljetidspunkt vil ikkje ha særleg innverknad på fleksibiliteten for foreldra.

Utdanningsforbundet viser også til at fleire medlemmer ønskjer at teljetidspunktet i desember blir flytta til 1.12 eller 1.1, då 15.12 er eit lite gunstig tidspunkt for eit barn å starte i barnehagen. Dei viser også til at teljedatoen 15.12 er styrt av sentrale føringar, og at handlingsrommet til å endre den kanskje ikkje er så stor.

Vurdering av uttalen:

Dei største endringane i tal barn i barnehagane er knytt til nytt barnehageår, og barnehagane vil kunne fastsetje tal tilsette for neste barnehageår etter hovudopptaket. Ved fleire teljetidspunkt vil barnehagen få kompensert for opptak av fleire barn på eit tidlegare tidspunkt enn ved eit teljetidspunkt. Erfaringstal viser at det er fleire barn som tar til i barnehagen i løpet av barnehageåret enn som sluttar. Dersom eit barn sluttar i løpet av barnehageåret, er det opp til barnehagen å vurdere om den skal endre på bemanninga.

Det vil vere mogleg å ha høgare bemanning enn normkrava, som til dømes kan fungere som vikar ved sjukdom. Fleire av dei kommunale barnehagane praktiserer dette i dag.

Fleire teljetidspunkt kan bidra til at dei kommunale barnehagane i større grad kan ta inn barn i løpet av barnehageåret, så slik kan det bidra til auka fleksibilitet i tilbodet.

Teljetidspunktet 15.12 er nedfelt i forskrift om tilskot til dei private barnehagane, så handlingsrommet til å gjere endringar lokalt er som Utdanningsforbundet seier, ikkje stort.

Ulike alternativ

Alver kommune kan halde fram med eit teljetidspunkt i året. For å stette kravet i forskrift om tildeling av tilskot til private barnehagar, må teljetidspunktet då bli 15.12.

Kommunen kan i lokal retningsline bestemme at dei private barnehagane skal rapportere om tal barn, alder på barna og opphaldstid ved fleire tidspunkt i året, samt kva som skal til for at tilskotet blir endra i løpet av året. Lokal retningsline skal fastsetjast før byrjinga av tilskotsåret. For Alver kommune sin del har det vore vurdert å innføre praktisering av to eller tre teljetidspunkt. Aktuelle teljetidspunkt som er presentert i denne saka er 1. mars og 1. september, i tillegg til 15. desember.

Dersom det er aktuelt å innføre to årlege teljetidspunkt i året, vil det eine tidspunktet vere 15.12. Ut frå utgreiinga i saka, vil det vere naturleg å vurdere om datoen 1.mars eller 1.september skal vere den andre teljedatoen.

I samband med høyringa har det frå fleire hald kome innspel om at barn som får barnehageplass på hausten bør vere inkludert i ei eventuell teljing per 1.september. Dersom det er ønskjeleg å opne opp for dette, kan det vere aktuelt å etablere eit teljetidspunkt i september.

Erfaringsvis er det fleire familiar som ønskjer barnehageplass i januar/februar. Dette har truleg samanheng med lengde på foreldrepermisjon. Ved eit teljetidspunkt i mars vil barnehagane kunne få justert tilskot for våren, i samsvar med faktisk tal barn i barnehagen.

Tre teljetidspunkt i året vil kunne dekkje begge desse omsyna.

Økonomiske konsekvensar

Dersom det er vesentlege endringar i aktivitetsnivået i ein privat barnehage, skal kommunen berekne tilskotet på nytt. I praksis har Alver kommune definert at vesentleg endring skal vere knytt til om det fører til endring i tal avdelingar i barnehagen.

Fleire teljetidspunkt i året vil medføre at administrasjonen bereknar tilskotet til dei private barnehagane tilsvarande, ved at kommunen skriv nye vedtak for dei barnehagane som får endring i barnegruppa.

Fleire teljetidspunkt i året vil også bety at ein privat barnehage som tar opp barn utanom hovudopptaket, får justert tilskotet for barnehagen etter ny teljing. Til dømes ved opptak av barn i januar/februar, så kan innføring av eit teljetidspunkt over jul bety at barnehagen får dette kompensert relativt kort tid etter at barnet har byrja i barnehagen. Slik praksis er i dag, vil dette først bli kompensert etter teljing 15.12.

Dersom dei kommunale barnehagane tar opp barn til dømes om våren, og kommunen berre har eit teljetidspunkt i året, vil dette føre til auke i sats for driftstilskotet til dei private barnehagane to år seinare. Dette fordi opptak av nye barn vil krevje fleire tilsette, og at desse utgiftene blir berekna som kostnad per barn i høve til tal barn ved teljing 15.12.

Høgare utgifter per barn i kommunal barnehage vil føre til høgare tilskot til dei private barnehagane to år seinare. Dersom kommunen har fleire teljetidspunkt i løpet av året vil denne konsekvensen bli redusert.

Dersom kommunen held fram med dagens praksis, og ikkje innfører fleire teljetidspunkt, vil Alver kommune dei komande åra truleg få høgare utgifter til tilskot private barnehagar enn om ein innfører fleire teljetidspunkt. Dette er knytt til at det er venta færre barn i barnehagane dei komande åra, og at fleire teljetidspunkt vil vere med på å regulere tilskotet i samsvar med det reelle barnetalet i private barnehagar. Dei største endringane i barnetal er knytt til nytt barnehageår.

Døme: Dersom ein privat barnehage får redusert barnetal med 5 barn under 3 år og 3 barn over 3 år ved byrjinga av nytt barnehageår, og kommunen har fleire teljetidspunkt, vil dette få følgjande økonomiske konsekvens i høve til tilskot for hausten:

Sats enkeltstående barnehage				
Barn under 3 år	263 550			
Barn over 3 år	130 462			
X barnehage	15.12.2022	01.09.2023	Reduksjon barn	Reduksjon i tilskot haust 2023
småbarn	26	21	5	439 250
store barn	51	48	3	130 462
Totalt reduksjon av tilskot haust 2023				569 712

Den private barnehagen får då tilskot i samsvar med faktisk barnetal i barnehagen frå august av. Som skildra utgjer det ei stipulert innsparing for kommunen på kr. 569 712.

Ved aukande barnetal i kommunen, vil dei private barnehagane raskare få økonomisk kompensert at dei tar inn fleire barn i løpet av barnehageåret, enn ved berre eit teljetidspunkt.

Sats for tilskot til private barnehagar vert berekna ut frå rekneskapen til kommunale barnehagar 2 år før tilskotsåret, altså er 2021-rekneskapen for kommunale barnehagar grunnlag for berekning av tilskotsatsen til private barnehagar i 2023.

Kvalitative konsekvensar

Dersom dei kommunale barnehagane tar opp barn til dømes om våren, og kommunen berre har eit teljetidspunkt i året, vil dette føre til auke i tilskotet til dei private barnehagane to år seinare. Difor er dei kommunale barnehagane restriktive med å tilby barnehageplass utanom hovudopptaket. Dette kan føre til at føresette opplever vanskar med å få barnehageplass i nærleiken av heimen tilpassa familien sine behov for oppstart i barnehageplass, i dei delar av kommunen med få eller ingen privat barnehage. Familiar kan ut frå dette ha ulik oppleving av kor lett det er å få barnehageplass i samsvar med behov, ut i frå kor ein bur i kommunen.

Miljømessige konsekvensar

Det er ikkje vurdert at innføring av fleire teljetidspunkt for barnehage vil få miljømessige konsekvensar.

Organisasjonsmessige konsekvensar

Innføring av tre teljetidspunkt vil medføre noko meir sakshandsaming og arbeid knytt til berekning og utbetaling av tilskot til dei private barnehagane for administrasjonen. Opplysningane kan hentast ut frå administrativt barnehagesystem, Vigilo.

Risiko

Den største endringa knytt til tal barn i barnehagen, er som tidlegare sagt relatert til opptak og nytt barnehageår. Dei eldste barna byrjar på skulen og småbarnsavdelinga får nye barn. I tillegg er det naturlege endringar i løpet av året knytt til demografi og flytting.

Tal tilsette i dei kommunale barnehagane blir regulert ved førebuing til nytt barnehageår, når ein veit kor mange barn det skal vere i barnehagen. Ved opptak av nye barn i løpet av året, kan det vere behov for å tilføre ekstra ressursar til bemanning.

Frå administrasjonen si side er det vurdert at innføring av fleire teljetidspunkt har liten innverknad på kvalitet og stabilitet i bemanninga i barnehagen. Dette fordi barnehagane i stor grad har ei bemanning i tråd med normkrava, og med det har ein praksis med å tilpasse tal tilsette med tal barn i barnehagen. Dette er presentert i kunnskapsgrunnlaget for redusert tal barn i barnehage og skule.

Ved behov for auka bemanning i løpet av året kan det vere vanskeleg å rekruttere ønskjeleg kompetanse. Dette har samanheng med generelle utfordringar i høve til tilgang på fagpersonar, og vil ikkje vere knytt til tal teljetidspunkt. Krav til bemanning i barnehage er gjeldande gjennom heile barnehageåret, og barnehagane må vurdere drifta si opp mot dette både ved planlegging av nytt barnehageår og undervegs i året.

Erfaringsvis er det er fleire barn som kjem til barnehagane i løpet av året, enn tal barn som sluttar eller flyttar. I praksis betyr dette at det er meir sannsynleg at det er behov for fleire tilsette i løpet av eit barnehageår, enn at barnehagen får for mange tilsette.

Vurdering av særskilte grupper

Fleire teljetidspunkt kan bidra til auka omfang av opptak til barnehage i løpet av barnehageåret. Dette kan vere positivt for familiar med særleg behov for barnehageplass, i delar av kommunen med få eller ingen private barnehagar.

Kommunedirektøren si tilråding

Alver kommune innfører tre teljetidspunkt for barnehage frå og med januar 2024. Teljetidspunkta vert sett til 01.03, 01.09 og 15.12.

Administrasjonen set i verk arbeidet med å lage retningsline for berekning av tilskot til dei private barnehagane samt justere retningsline for gjennomføring av opptak til barnehage. Saksbehandlingsreglar for etablering av forskrift skal følgjast i dette arbeidet.

Vedlegg:

Innspel til
høyring -
Utviding av
tal
teljetidspun
kt
barnehage
Svar på
høyring om
tre
teljetidspun
kt fra
Alver_PBL
lokallag_230
304. pdf
Innspel til
høyring -
Utviding av
tal
teljetidspun
kt
barnehage
Innspel til
høyring -
Utviding av
tal
teljetidspun
kt
barnehage -
Leirdalen

barnehage
 Innspel til
 høyring -
 Utviding av
 tal
 teljetidspun
 kt
 barnehage -
 Utdanningsf
 orbundet
 Alver
 innspill til
 telletidspun
 kt fra PBL
 Alver
 Innspill Sak
 23_444
 Telletidspun
 kt 20.01.23
 Knarvik
 barnehage
 AS

Vedlegg i saken:

05.04.2023	Innspel til høyring - Utviding av tal teljetidspunkt barnehage	1907474
04.04.2023	Svar på høyring om tre teljetidspunkt fra Alver_PBL lokallag_230304. pdf	1907146
03.04.2023	Innspel til høyring - Utviding av tal teljetidspunkt barnehage	1906898
03.04.2023	Innspel til høyring - Utviding av tal teljetidspunkt barnehage - Leirdalen barnehage	1906851
03.04.2023	Innspel til høyring - Utviding av tal teljetidspunkt barnehage - Utdanningsforbundet Alver	1906698
31.01.2023	innspill til telletidspunkt fra PBL Alver	1871198
31.01.2023	Innspill Sak 23_444 Telletidspunkt 20.01.23 Knarvik barnehage AS	1871199